

■ 3 Şubat
2016 Cuma
■ Sayı: 64
■ 3 TL

HAFTALIK
SİYASİ DERGİ

BOYUN EĞME

2010: TKP cepheyi 'Yetmez ama Evet'in tam karşısında kurmuştu

Bir Anayasa Referandumunu da 12 Eylül 2010'da yapılmıştı. Nisan ayında yine anayasada değişiklikler konulu bir halk oylamasına gidilecek gibi görünüyor. Bu ihtimal henüz kesinleşmemiş olsa da altı buçuk yıl önce TKP'nin referandumda nasıl tavır aldığını hatırlamakta yarar var.

LAİK EĞİTİM İÇİN GÖREV BAŞINA

ZORUNLU DİN DERSLERİ'NE HAYIR

İŞTE BU HABERDİR: 9. İDARE MAHKEMESİ LAİKLİĞİ SAVUNDU

ZORUNLU DİN DERSİ DAVASINI KAZANMAK | ÇOCUK İŞÇİLİK YASAKLANSIN | ERDOĞAN İLE
MERKEL: MAHKUMİYET, AŞK VE NEFRET | FRANSA'DA SEÇİM HAZIRLIKLARI | ABD'DE İŞÇİ OLMAK

ZORUNLU BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİYLE İLGİLİ İŞÇİ GAZETESİ ÇIKTI!

ZORUNLU BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ (BES)'TEN ÇIKIYORUZ
VER DİLEKÇENİ AYRIL

PATRONLARI 'BES'LEME

Zorunlu bireysel emeklilik sistemiyle ücretli kesimin ek bir sosyal güvenceye kavuşturulduğu doğru değildir.

BES kesintileriyle işçilerin maaşı biraz daha kırılırken buradaki pay patronlara fon yaratmak için kullanılacak, geleceği belirsiz olan sistem battığında işçi de yıllarca ödediği primle kalacaktır.

Uygulamanın tek amacı hükümetin patronlara yaranarak büyük sermaye ile nikah tazelemesidir.

HAL uygulamasının memleketi tam bir keyflik ve hukuksuzlukla teslim ettiği ortada, asıl keyfini çıkartan AKP ne de Erdoğan'ın. AKP hükümetinin dönemi uygulamaları çok büyük bir kısmının sermayenin uzun sürebeklediği düzenlemeleri geçirmek.

HAL en çok hükümetin patronlarla yaklaşmasına. Keyifliğin keyfini en patronlar çıkardı. AKP geçen yılın Ağustos'ta yasalaştığı zorunlu Bireysel Emeklilik Sistemi uygulamasıyla patronlar dev bir kaynak oluşturamacağıyla kollan sıvadı.

Ücretlerimizden yıllarca kesinti yapılacak. Bu kesintilerden oluşan fonlar, özel emeklilik şirketleri aracılığıyla patronların hizmetine sunulmuş olacak.

İşçinin parasıyla biriken İşsizlik Sigortası Fonu yıllardır işsiz değil patronlara kullanılıyor. Şimdi yeni fon yaratma peşindeler, cebimizdekine göz dikiyorlar. Zaten yetersiz olan ücretlerimizden BES adı altında yeni bir kesinti yapılacak. Patronlardan tek kuruluş kesilmeyecek ama patronlar bizim adımıza ücretimizden yaptıkları kesintileri sigorta şirketlerine aktaracak.

Üstelik bu "deli dumrul" kesintisini, işçinin yararlamış gibi göstermeye çalışıyorlar! Bizim bildiğimiz şu: Bu

ülkede hükümetler ortada hiçbir neden yokken işçinin yararına iş yapmazlar. BES'te de durum farklı değil.

İlyce baktığımızda görüyoruz: AKP işçiden kestiği paraları, yarı ne olacağı belli olmayan fonlara aktararak büyük patronlara kaynak sağlıyor.

Yıllarca iktidara arka çıkan emperyalist gücün ve sırtını sıvazlayan patronların şimdi verdiği desteği azaltmalarından korkuyorlar. Memleketin tüm kaynaklarını onlara aktararak, işçinin haklarını alabildiğine kısımaya (çalışarak patronların ve uluslararası sermayenin desteğini garantilemek istiyorlar.

olacaktır. Ayrıca ülkemizde BES sistemindeki fonların piyasa şartlarında bazı yıllar zarar ettiği unutulmasın. Bu zarar bizlere yansımaya ihtimali de var.

Ölmez sağ kahr ve emekli olabilsen, yıllar sonra sana BES nedeniyle bağlanacak para ise birkaç yüz lira gibi komik bir meblağ olacak.

Ancak bunları dahi alamayabilirsiniz... Zorunlu BES uygulamasında, çalışmam piyasa şartlarında uğrayan herhangi bir zararın karşılanması için bir Hazine ya da devlet garantisi yok. Ekonomik krizde bu fonlar zarar etmesi ya da batmasında buradaki birikmiş buharlaşmış olacak.

en ufak fayda sağlamayacak. Sistemde kaldığın takdirde prime esas kazancının yüzde 3'ü her ay kesilecek ve patronlar aracılığıyla sigorta şirketlerine aktarılacak.

Daha sonra emekliliğin gelmeden ya da öngörülen tarihten önce sistemden çıkmak istediğindeyse sigorta şirketlerinin insafına göre ödediğin meblağın daha altında bir para alacaksınız. Yani sigorta şirketlerine ve patronlara havadan para kazandırmış

BES'ten hiçbir fayda görmeyeceksin. BES kesintisiyle emeklilik yalan. Yıllarca paran kesilecek, sonra... Sonrası meçhul. Ya üç kuruş para alacaksınız ya da hiç...

AKP hükümeti, zorunlu BES'in çalışanların yararına olduğunu ve BES kesintisiyle yapılan birikimin kazançlı bir şekilde emeklilik ikramiyesine dönüşeceğini söylüyor. Yalan! BES uygulaması çalışanlara

BES'te amaçladıklarına ulaşırlarsa sırada kıdem tazminatı ve diğer haklarımız var

Patronlar ve AKP hükümetinin elbirliğiyle işverilerinde ve fabrikalarda BES'i...

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ

TÜM ÜLKEDE
EMEKÇİ HALKLA
YENİDEN
BULUŞUYOR

ÖRGÜTLÜ BİR
HALKI HiÇBİR
KUVVET YENEMEZ

ÖRGÜTLEYİN,
ÖRGÜTLENİN

 tkp.org.tr

 iletisim@tkp.org.tr

 [TurkiyeKomunistPartisi](https://www.facebook.com/TurkiyeKomunistPartisi)

 [CommunistPartyOfTurkey](https://www.facebook.com/CommunistPartyOfTurkey)

 [tkpninsesi](https://twitter.com/tkpninsesi)

 [tkpninsesi](https://www.instagram.com/tkpninsesi)

AYDINLANMA
MÜCADELESİNDE
BİR ADIM İLERİ

Zorunlu din dersini

GERİCİ MÜFREDAT DEĞİŞİKLİĞİ PAKETİ İÇİNDE DİN DERSLERİNE TERS YÖNDE CİDDİ BİR MAKYAJ YAPILMASI BEKLENMİYOR. ZORUNLU UYGULAMAYA KARŞI AÇILAN BİR DAVA İSE GEÇTİĞİMİZ GÜNLERDE OLUMLU SONUÇLANDI. ŞİMDİ AÇILACAK DAVALARLA IŞIĞI BÜYÜTME ZAMANI.

Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) ortaya attığı müfredat değişikliği geçtiğimiz günlerde tartışma konusu oldu. Piyasacı ve gerici içeriği güçlendiren bir değişiklik bu.

Müfredattan “evrim”le ilgili ünite çıkarılıyor. Birçok konuda bilimsel içerik zayıflarken daha çok piyasanın ihtiyaçlarına uygun mesleki formasyon eğitimlerine önem veriliyor. Değişiklikler iktidarın yetkili ağızlarından “Kurbağaların sindirim sisteminin öğrenilmesine gerek yok” şeklinde gerekçelendiriliyor.

Müfredat değişikliği apar topar gerçekleştirilirken “Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi” dersinin içeriğine dair değişikliklerin daha sonra açıklanacağı duyuruldu. Boyun Eğme hazırlanırken bu değişiklikler henüz

ilan edilmemişti ama “evrim ünitesini kaldırmak yetmez, yaratılışçılık müfredata girmeli” diye yaygara koparan gerici medya kalemleri çoktan iş başındaydı. “Dersin içeriğine biraz alevilik serpiştirilecek” duyuruları ise değişikliğin bir başka reklam çalışması olarak karşımıza çıktı.

Zorunlu din dersinin içeriğinde yapılacak değişikliklerin bugünün siyasi hesaplarının konusu olacağı açık. İktidar yaklaşan referandum atmosferinde yine kimi çevrelere çiçek atma peşinde.

Bir süredir bu konuda sıkışma yaratan “zorunlu din dersinden muafiyet” davalarında yanıt olarak dile getirilen iddia derslerin “dinlerle ilgili bir genel kültür içeriğine” sahip olduğu açık bir yalan. Mevcut kitapların bu şekilde taahhüt

reddediyoruz!

edilen içeriğe kavuşması ihtimali yok. Bu konuda yapılacak küçük “reformların” bile AKP’nin kendi tabanı açısından sıkıntı yaratacağı kesin. Bu yönde atılacak olası adımların sadece “göstermelik” olmak dışında bir şansı da bulunmuyor.

Bu tabloda, zorunlu din dersi için müfredat değişikliği tartışmasına en etkili yanıt, Aydınlanma Hareketi’nin yürüttüğü hukuki çalışmalardan birinin olumlu sonuç vermesiyle geldi.

Geçtiğimiz günlerde zorunlu din dersinden muafiyet için açılan davalardan birinde İdare Mahkemesi örnek bir karar verdi ve “Din derslerine katılmamayı tercih etmenin en tabii hak” olduğu hükmüne vardı. Karar metninde “Din dersine katılmanın tamamen isteğe bağlı hale

getirilmesi gereği” üzerinde duruldu.

Aydınlanma Hareketi’nin din derslerinin zorunlu olmaktan çıkartılması hedefine dönük olarak “zorunlu din dersinden muafiyet için dava açılması” şeklinde yürüyen çalışmasının bu kazanımı, diğer davalar için güncel bir örnek teşkil edecek ve din istismarının doğrudan çocuklar üzerinden yürütülen en çirkin biçiminin geriletilmesine katkıda bulunacak. Bunun için daha fazla velinin dava açmasına, daha fazla hukukçu desteğine ve bu kazanımın yenileriyle güçlendirilmesine ihtiyaç var. Çocuklarımızı gerici dayatmalara karşı korumak ve eğitim alanındaki istismarı durdurmak için bu çağrıyı yaygınlaştırmak gerekiyor.

AVUKAT ÖZGE DEMİR
İDARE MAHKEMESİ
KARARINI
DEĞERLENDİRDİ

‘Mahkemenin kararı büyük bir kazanım’

İSTANBUL 9. İDARE MAHKEMESİ, ZORUNLU DİN DERSİNDEN MUAFİYET DAVASINDA ALDIĞI KARARLA EĞİTİMDE LAİKLİK İÇİN ÇOK ÖNEMLİ BİR ADIM ATMIŞ OLDU. ÖĞRENCİNİN YA DA AİLENİN İNANCI NE OLURSA OLSUN, DİN DERSİNİN ZORUNLU TUTULMASININ YANLIŞ OLDUĞUNU SAPTAYAN KARARDAN SONRA SIRA MÜCADELECİ AİLELERDE.

Avukat Özge Demir ile geçtiğimiz günlerde sonuçlanan “Cem Karatekin davası” hakkında konuştuk. Demir, bu davada ailenin dini inancının konu edilmediğini, şimdiye kadar açılan pek çok davadan farklı olarak ailenin “alevi” olması türünden gerekçelere başvurmadıklarını vurguladı. Mahkeme kararının bu nedenle herkes için geçerli olabilecek “Din dersi değil muafiyet hakkı zorunlu olmalıdır” şeklinde okunması gerektiğini anlattı.

Dava sürecini özetler misiniz?

Zorunlu din dersinden muaf olmak için açılan davalar, son olarak Gericiliğe Karşı Aydınlanma Hareketi tarafından gündeme taşındı. Pek çok yerde Aydınlanma Hareketi toplantılar düzenlemişti. Aynı dönemde her yerde imam hatip ortaokulları açılıyor, okul dönüşümleri yapılıyordu. Yapılan toplantılarda bu durumla nasıl mücadele edileceği konuşulurken, bir süre sonra toplantılara katılanlar çocuklarının din derslerinde yaşadıkları olumsuz durumları gündeme getirmeye başladı. Aydınlanma Hareketi’nin doğal bir parçası olarak zorunlu din dersinden muafiyet davaları ortaya çıkmaya başladı.

Biz öncelikle zorunlu din dersinden muafiyet için okullara verilecek dilekçeleri hazırladık. Aileler bu dilekçeleri okullara ve Milli Eğitim Müdürlüklerine verdi. 60 günlük süre içerisinde okulun bir cevap vermesi gerekiyordu. ▶

'Çocuklarımızı dinci dayatmalardan korumak için dava açmalıyız'

İDARE MAHKEMESİNE VELİ OLARAK YAPTIĞI DİN DERSİNDEN MUAFİYET BAŞVURUSU KABUL EDİLEN CEM HAKTAN KARATEKİN'LE DAVA SÜRECİNİ VE DENEYİMLERİNİ KONUŞTUK... TÜM AİLELERİN YAŞADIĞI KAYGILARI PAYLAŞTIĞINI ANLATAN KARATEKİN, BÜTÜN KARAMSARLIĞINA RAĞMEN MÜCADELE ETMENİN ZORUNLULUĞUNU VURGULUYOR... KARATEKİN OKULLARDAKİ 4-5 YAŞLARA DOĞRU UZANAN GERİCİ SALDIRILARI, ÇOCUKLARIN ASIL KARARLARINI VEREBİLECEK ERİŞKİNLİĞE GELDİKLERİNDE İKNA EDİLMELERİNİN GÜÇLÜĞÜNE BAĞLIYOR.

Çocuklarının zorunlu din dersinden muaf tutulması talebiyle dava açan Karatekin ailesi İdare Mahkemesi'nin kararıyla bu hakkı elde etti ve karar geçtiğimiz günlerde aileye iletildi. Mahkeme, "din derslerine katılmamayı tercih etmenin en tabii hak" olduğu hükmüne varırken karar metninde ayrıca "din derslerine katılmalarının tamamen isteğe bağlı hale getirilmesi" gereği üzerinde duruldu. Cem Haktan Karatekin'le zorunlu din dersine neden karşı çıktığını ve nasıl dava açtığını, bu süreçte yaşadıklarını ve bu konuya nasıl yaklaştığını konuştuk.

Öncelikle davanızın olumlu sonuçlanmasını kutlayalım ve şöyle başlayalım: Çocuğunuzun din derslerinden muaf olması gerektiğini neden düşündünüz?

Karar alma sebebim insanların belli bir yaşa gelmeden önce, dini olgularla, donelerle karşılaşmaması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bırakın batıl denen dinleri, hak dinler olarak adlandırdıkları inançlar içinde de çok ciddi cennet, cehennem, şeytan, kabir azabı gibi tomurcuk beyinlerde inanılmaz hezeyanlara ve travmalara sebep olacağını düşündüğüm tanımlar var.

Ben bunu 15-16 yaş olarak telaffuz ediyorum, pedagoglar belki de 18 diyeceklerdir. O yaşa kadar bir çocuğun bu anlamda bir dayatmaya ya da yönlendirmeye maruz kalmaması gerektiğini düşünüyorum.

Zira çocuklarımız bizi rol model olarak seçerler ve bizim yaptığımız her şeyi doğru bilirler.

Dolayısıyla ben onlara "Budizme tapacaksınız" desem, annesini-babasını çok sevdiği için mutlaka Budizme tapacaktır. Eğer ben "Hıristiyan olacaksınız" desem, Hıristiyan olacaktır. Başka bir şansı yok ki.

Ülkemizde mevcut iradenin, iktidar iradesinin, inanmış olduğu -din bile değil- mezhebi çocuklara kabul ettirmek için, -ve başka şansları da olmadığı için- ana okullarına kadar girmeye çalıştıklarını gözlemledim bu yaşma kadar. Diğer söylediklerime ek olarak bunun da bir cephe olarak düşünülmesi gerektiğini; buna karşı durulması gerektiğini düşünüyorum.

15 senelik AKP iktidarı sürecinde, demokrasi lafzı altında nasıl bir şeyleri yalan yanlış yaptıklarını, kendilerine doğru çevirdiklerini, aslında demokrasiyi araç olarak kullanıp bir din devleti kurmak için çabaladıklarını gözlemliyorum. Maalesef sol kesimden insanların da, "Ne olacak ki, onların da hakları" diyerek masumane şeyler gibi kabul edip bunlara yol verdiğini ve sonuç olarak bu zamana geldiğimizi görüyorum. Bu çok önemli bir şey. Laiklik olsun, çocukların din dersinden muafiyeti olsun, diğer tüm alanlardaki insani özgürlüklerin tek tek hepsini önemseyerek bunlar için çabalanması gerektiğini düşünüyorum.

Dava açma kararını nasıl verdiniz ve takip eden süreç nasıl gelişti?

Gazeteci arkadaşlarım var benim, onlardan biriyle görüştüm. Beni bu durumdan mağdur olan ve hukuki süreci kazanmış

başka bir arkadaşla tanıştırdı. O da beni daha önceki avukatıyla tanıştırdı ve bir yola başlamanıza yardımcı oldu. Avukat Kazım Genç ile telefonla irtibat kurdum ve yardımlarını istedim. Belli bir yere kadar bana yardımcı oldu ve yollar gösterdi. Ben de geri kalan kısmını İstanbul'da takip ettim davanın.

2015 yılında Eylül ayında başladık biz. Önce okula bir başvuru yapıyoruz, iki ay içinde cevap gelmezse sizi reddetmiş sayıyorlar, sizin de ondan sonraki iki ay içinde davayı açmanız gerekiyor. Açmazsanız sonucu kabul etmişsiniz gibi bir durum sözkonusu oluyor. Ha, tekrar bir hakkınız oluyor ama zaman kaybediyorsunuz tabii. Biz son dakikada da olsa o tarihi kaçırmadan davayı açmayı başardık. Benim hukuki bilgim eksik olduğu için az daha öyle bir gecikme sözkonusu olacaktı ama yetiştirdik. 2015 yılının 22 Eylül'ünde davayı açmayı başardık. Daha sonra yürütmeyi durdurma kararı çıktı. Arkasından da 2016'nın onuncu ayı karar tarihi. Bize yeni

tebliğ oldu ama.

Dava sürerken çocuğunuzun okulda yaşayacağı zorluklar konusunda kaygılarınız oldu mu ya da somut sorunlar yaşandı mı? Bunları nasıl aştınız?

Doğrusu "Aştım" diyemem, biraz da paranoyak bir insanım. IŞİD'in çocuğumdan haberdar olup kafasını keseceği gibi saçma sapan şeylere bile girdim ama ben böyle evhamlı bir insanım. Bütün anne ve babaların bu tür korkular yaşadığını sanıyorum. Şanslıyım, maddi imkanım da olduğu için özel bir okulda okutuyorum çocuğumu. Bir devlet okulu olmadığı için avantajım vardı, çok sıkıntı yaşamadım. Okuldaki öğretmenler de yardımcı oldular, derslere girmemesine yardımcı oldular.

Tabii ki endişelerim var, hatta son olarak davayı kazandıktan sonra basın

benimle irtibat kurmak istediğinde de isim vermeden açıklama yapmak istedim. İnsan ister istemez korkular yaşıyor. Hâlâ da yaşıyorum ama mücadeleden de, kavgadan da geri duracağımız anlamına gelmiyor. Devam edeceğiz buna.

Bugün verilen din derslerinin içeriğiyle ilgili "din kültürü dersi verildiği, zorlama olmadığı" gibi bir savunma yapılıyor. Ama hem kitapların içeriği hem de derslerin işlenişi çok farklı. Müslüman ailelerin çocuklarının dahi evde yaşadığı sorunları biliyoruz. Bu konuda bir gündeminiz oldu mu?

Doğrusu ben çok erken müdahale etmiş olduğum için ve okul da buna yardımcı olduğu için, bu tip şeyleri yaşamamayı başardık biz. İlk derse girmişti çocuğum, o sene ben, işimin yoğunluğundan zorunlu olduğunu da anlamamıştım ama bu

► En son kazandığımız veli Cem Karatekin'in davasında okul gecikmeden öğrencinin zorunlu din dersinden muaf olamayacağına yönelik bir cevap verdi. Bu cevabın tarihinden itibaren 60 gün içerisinde zorunlu din dersinden muafiyet davasını açtık. İdarenin ilk savunmasının hemen alınmasının ardından Mahkeme yürütmeyi durdurma kararı verdi. Böylelikle öğrencimiz dava sonuçlanıncaya kadar dersten muaf sayıldı. İdare yürütmeyi durdurmaya itiraz etti ama karar üst mahkemeye onandı. Bu büyük bir umut yarattı bizde. Son olarak geçtiğimiz günlerde Mahkeme, öğrencinin zorunlu din dersinden muaf tutulması gerektiği, ebeveynin çocuğun eğitimini belirlemede temel unsur olduğunu, ailenin rızası olmadığı durumda öğrencinin zorunlu din dersinden muaf tutulması gerektiği yönünde bir karar verdi.

Türkiye'de bugüne dek bu başlıkta açılmış diğer davaların durumu nedir?

Aslında zorunlu din dersinden muafiyet için davalar çok uzun süreden beri özellikle alevi aileler tarafından açılıyordu. Bilindiği üzere, en son Eylem Zengin davasında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), zorunlu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (DKAB) dersleri dolayısıyla Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni (AİHS) ihlal ettiğine karar vermişti. AİHM, dersin nesnel, çoğulcu ve eleştirel olmadığını, farklı dinler ya da inançlara ilişkin yeterli bilgi içermediğini ve bu nedenle zorunlu tutulamayacağını belirtmişti. Ancak özellikle son müfredat değişikliğinden sonra çok az dava açıldı. AİHM'nin Türkiye hakkında zorunlu din dersinden dolayı AİHS'nin ihlal edildiğine yönelik kararına yanıt olarak yeni müfredatta alevilik, hristiyanlık, musevilik tanıtıldı. 2010'daki Bu değişiklikle birlikte, İdare davaların önüne geçmeyi umuyordu, özellikle Mahkemeye verdikleri savunmalarda değişiklikle birlikte zorunlu din dersinin çoğulcu ve tarafsız hale geldiğini iddia ediyorlardı. Ancak bekledikleri gibi olmadı, Aydınlanma Hareketi olarak pek çok dava açtık ve aslında öncekilerden farklı bir strateji izledik.

Bu açıdan bu davanın farklı yönü nedir?

Öncelikle ailenin alevi olup olmadığına dair dilekçeye bir ibare eklemedik. Özellikle ailenin hristiyan veya musevi olup olmadığı sorusu çok geliyor. Biz temelde ailenin hangi dine mensup olursa olsun çocuğunun zorunlu din dersinden muaf tutulmasını isteyebileceğini, zira müfredatın bu haliyle sadece sünni-islam eğitimini verdiğini, zaten kitabın "bismillahirrahmanirrahim" ile başladığını bütünüyle belli bir mezhebe yönelik sünni-islam eğitimi verildiğini bizzat kitabı delil olarak göstererek ortaya koyduk. Bunun yanında bir ahlak anlayışı dayatıldığını ve ailelerin müslüman dahi olsa idarenin dayattığı "insan" ve "aile" modelini kabul etmesi gerektiğini savunduk. Ayrıca, kitapta musevilik, hristiyanlık ve aleviliğin birer sayfa tanıtıldığını gösterdik; kaldı ki, idarenin iddia ettiği gibi değişiklik ►

duruma çok erken müdahale ettim. “Nerede besmele çekeriz” -sonuçta besmele bir islami ritüelin parçasıdır- “büyüklerimizin ne zaman elini öperiz” gibi din tandanslı birtakım şeyleri daha ilk derste gördüm.

Sonra hemen okula gittim, müdürle konuştum. “Benim çocuğumun din dersine girmesini istemiyorum” dedim, bunun zorunlu olduğunu söyledim. Ben kesinlikle buna karşı duracağımı ve dava açacağımı söyledim. Tabii bunu dilekçeyle iletteceğimi söyledim, bunu yerine getirdim. Onlar da benim bu dirayetli davranışım karşısında yardımcı olmayı tercih etti ve çocuğu kendi inisiyatifleriyle başka derslere soktular. Biz bundan çok etkilenmedik. Ama müfredat olarak diğer okullarda okutulanlarda fark eden bir şey yok, birebir aynısı yaşıyor derslerde. Okutuluyor bunlar.

Derslere girmemesine rağmen çocuğumun “Gökte birisi varmış, bizi izliyormuş, hatalarımızı görüyormuş” gibi sorularını maalesef duydum.

Girmedeği süre boyunca oğlunuz bu durumu nasıl kavradı, ona nasıl anlattınız?

“Baba beni niçin din derslerine sokmuyorsun” diye sorduğunda oğluma dedim ki: “Sana birçok şeyi zamanı geldiğinde anlatacağım. Nasıl küçükken sorduğun bazı şeyleri o zaman anlatmamıştım sana, bunlar da zamanı gelince öğreneceğin şeyler.”

“Evrensel doğruları sana anlatacağım. Ama bu bahsettiğimiz şey 15-16 yaşında öğrenmen gereken şeyler, okulun bu anlamda yanlış yaptığını düşünüyorum. Senin şu anda bunları duymamanı istiyorum, çünkü senin ruhun zedelenebilir; güzel oğlum” diye anlattım. O da anladığını söyledi.

Gayet iyi bir ilişkimiz var bu anlamda. Kızım da benzer şekilde aynı şeyleri duyuyor, sorun yaşamıyoruz o anlamda. Benim iki ço-

cuğum var bu arada, kız çocuğum da bu sene başlayacak dördüncü sınıfa; onun da hukuki sürecini başlatacağım.

Velilerin genel olarak çocuklarının okulda dışlanmasıyla ilgili kaygıları oluyor. Özel okulda böyle bir sorun yok dediniz ama genele ilişkin değerlendirmeniz nasıl?

Evet, biz sorun yaşamadık özel okulda olmaktan kaynaklı. Keşke diyorum bazen devlet okulunda bu mücadeleyi verseydim. Aslında bu da yaşamın basamağı, çocuk da bu işin bir yerinde olacak ve bu ülkenin içinde büyüyecek, yetişecek.

Ama ben biraz geç kaldım o konuda. 38-40 yaşında baba oldum, biz geciktik çocuğumuzu iyi şartlarda okutmayı istediğimiz için imkanlarımızı oluşturmayı bekledik. Ruhunu zedelenmesin diye, iyi şartlar derken bildik değerler anlamında değil.

Ben imam hatip mezunu biriyim, bu eğitimi almış biriyim. Oradan mezun olan biri olarak orda gördüğüm şiddeti, baskıyı, dayığı diyeyim; birçok şeyi çocuklarım yaşasın istemedim. Ruhları zedelenmesin. Gerekirse ne bileyim pazarda limon satsınlar ama özgür bireyler olarak yetişsinler, diye düşündüm. O yüzden devlet okulunda okutmamak için elimden gelen tüm imkanları oluşturmaya çalıştım. O anlamda oraya doğru yönlendim. Ama dediğim gibi keşke devlet okulunda olsaymış diye bazen de aklımdan geçmiyor değil.

Mevcut müfredat ve dersin işlenme biçimine bakılırsa, müslüman aileler için de sıkıntı var aslında...

Tam ben de onu diyecaktım. Müslüman aileler de çocuklarının devlet okullarında öğretildiği biçimde bir eğitim almasını kabul etmemeli! Ben dinsel tercihimizi açıklamayı istemiyorum, niye böyle bir açıklamaya zorla-

nayım ki. Bu tümüyle kişisel ve özel bir şey.

İnanç ne olursa olsun, inancın belli bir yaşta önce okutulmaması gerektiğini, müslüman ailelerin bile tarihi gelmeden önce, zamanı gelmeden önce böyle bir şey yapmaması gerektiğini düşünüyorum. Okuldaki eğitimin kesinlikle yönlü, tarafı ve sadece belli bir mezhebe yönelik bilgilendirmeyi hedeflediğini ve dayatma boyutunun olduğunu düşünüyorum.

Ben muafiyet için başvuru yaptığım zaman "Hıristiyan mısınız Yahudi mi, bununla ilgili bir aidiyet getirirseniz, sizi hemen muaf yaparız" dediler. Ben "O ya da bu değilim demiyorum. Bu dersin olmaması gerektiğini düşünüyorum" dedim, "Yapacak bir şey yok, kanunlar böyle" dediler.

Hukuk cephesiyle ilgili bir soru. Türkiye'de hukukun hiçbir etkisinin olmadığı yönünde bir inanç yaygın. Siz davayı kazandınız, bu nasıl mümkün oldu? Gerçekten hukuk işliyor mu, yoksa başınıza geleni bir "kaza" olarak mı değerlendiriyorsunuz?

Doğrusu değerlendirmem şu, hukuk sistemi içindeki birkaç olumlu nüvenin bize denk gelmiş olabileceğini düşünüyorum. Biraz da şaşırttı beni doğrusu sonuç. Ben karamsar bir insanım zaten. Kötü olan tarafı düşünür ona göre tedbirimi alırım. Böyle bir sonuç tabii ki çok sevindirdi beni.

Fakat son kırıntıları gibi bakıyorum ben Türkiye hukuk sistemi içinde böyle bir kararı veren hâkimlerin olduğu tabloya.

Ancak bu kadar karanlık, sonsuza kadar karanlık olarak devam etmeyecektir. İnsanlar, şu anda onların yanında duran bazı insanlar bile birtakım şeyler onlara dokunmaya başladığında farkına varacak. Yandaş olan da hukuku bulamadığı zaman ister istemez safını değiştirecek ve reaksiyonunu gösterecektir.

Biraz daha şu karamsarlıktan

konuşalım...

Yaşadığımız, gördüğümüz, gözlemlediğimiz şeylerdeki olumsuzluklardan bir karamsarlık. Kişisel olarak da bir pesimist tarafım var; ama bu benim mücadele etmemi durduran bir şey değil. Bu kavgayı ölümüne de olsa vereceğim. Karınca su taşıyormuş büyük bir yangına, "Senin boyun ne ki su taşıyorsun" diye sorduklarında "tarafım belli olsun" demiş. Ben o karıncayım yeri geldiği zaman. Biz tarafımızı belli etmeliyiz, sonuçta o karınca bir ordu aslında, hep beraber yaptığımız zaman bu işi halledeceğiz diye düşünüyorum.

Seneye de kızım için açacağım ben. Belki de ona olumsuz cevap alacağız ama yine de açacağız. Bunu zorlamak zorundayız.

Ben bu vesileyle ulaşabileceğimiz insanlar olursa, ki öyle ümit ediyorum, alevi kesimi olsun, demokrat kesim olsun ya da hüsnü niyetli tüm insanlar olsun, politik bir aidiyeti olmasa da, insanların bu alandaki özgürlüklerini ellerinde tutması ve başka insanların çocuklarımıza nasıl yaşayacağını dayatmaması için davalar açmaları gerektiğini düşünüyorum. Lütfen herkes buna katılsın, diyorum.

* Boyun Eğme'de sayfa sınırlımız nedeniyle kısaltarak yayınladığımız söyleşi, 18 Ocak günü soL Haber Portalı'nda yayımlanmıştır.

<https://goo.gl/YVRbPU>

■ Söyleşi: Gamze Erbil

► sonrası zorunlu din dersi tarafsız, çoğulcu kimliğe ulaşmış olsaydı, zaten hristiyan ve musevilerin bu dersten muaf tutulmasına gerek kalmazdı. Ayrıca cennet, cehennem, allah gibi kavramlar tartışmaya, eleştirmeye ve değitirmeye açık olmadıklarından eğitim niteliğinde bir ders olmayıp aynen uyulması istenen öğretilerden oluşan bir ders, zorunlu din dersi. Bu yanıyla 4. sınıf öğrencisi için pedagojik olarak da uygun değil.

Bu anlattıklarımız sonucunda İdare Mahkemesi, ebeveynlerin çocuklarının "din derslerine katılmamasını tercih etmelerinin en tabii hak" olduğu hükmüne vardı. Karar metninde "Din dersine katılmanın tamamen isteğe bağlı hale getirilmesi" üzerinde duruldu. Bu ifade, bildiğim kadarıyla bugüne kadarki hiçbir kararda yer almamıştı.

Geçtiğimiz genlerde gündeme gelen din dersi müfredat değişikliğiyle ilgili gelişmelerin dava süreçlerine etkisi nasıl olacak? Bu değişikliklerle içeriğin daha genel bir Din Kültürü ve Ahlak Bilgisine dönüştürülmesinden, alevilik ve diğer dinlerle ilgili daha fazla yer ayrılmasından vs. söz ediliyor, henüz paket açıklanmadı ama her an açıklanabileceği düşünülüyor.

MEB'in müfredat değişikliğinin davalara bir etkisi olacağını düşünmüyorum. Bu cevabımın tabii sebepleri var. Öncelikle hükümet hep sünni-islamcı bir kimliğe sahipti ama son yıllarda yaşadığı siyasi depremlerde hep tabanını konsolide etmek için milliyetçiliğe ve islama sarıldı. Bu yanıyla önümüzdeki referandum dolayısıyla diğer kesimlerin "evet" oyunu almak için ufak değişiklik yapacaksa da; tabanını yanında tutmak için islamcı kimlikten vaz geçmeyecektir. Bu yönüyle olsa olsa zorunlu din dersi konusunda diğer kesimleri kandırmak için ufak değişiklikler eklenir, genel anlayış değişmez. Hükümet "dindar ve kindar" bir nesil istiyor sonuçta; bu sebeple her okulu imam hatıpe çevirmeye çalışırken, evrim teorisini müfredattan çıkartırken, normal devlet okullarındaki zorunlu din dersi silahını elinden bırakamaz... Zorunlu din dersi kitaplarında aleviliği anlatmanın birden fazla sayfaya yayılacak olması bile hükümetin islamcı kesimini oldukça rahatsız edecektir.

Bizim kazandığımız davayı tam da bu noktada bir basamak olarak görmemiz gerekiyor. Kabul etmeliyiz ki, İdare Mahkemesi "Öğrencilerin zorunlu din dersinden muaf tutulması velinin isteğine bırakılmalı" derken hukuki bir karar aldı ve anayasadaki laiklik ilkesini uyguladı. Bu uygulama, "başka inançlara" çiçek atan müfredat düzenlemeleri ile de çevresinden dolaşabilecek gibi değil. Şimdi Aydınlanma Hareketi zorunlu din dersinin uygulamadan çıkartılması için daha fazla dava açmalı, bu kazanıma her gün bir yenisini eklemeliyiz, daha fazla velinin dava açması için avukatlardan hukuki destek almalıyız. Aydınlanma Hareketi'nin bu çağrısını yaygınlaştırmak gerekiyor. ■

SADECE ÇOCUKLARIN SORUNU DEĞİL

Çocuk işçilik yasaklanmalı

ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİN ENGELLENMESİ İÇİN VERİLECEK MÜCADELE, ÇOCUK İŞÇİLERE DÖNÜK HEDEFLenen SOMUT KAZANIMLARIN ÖTESİNDE İŞÇİ SINIFININ KENDİ MÜCADELE BAŞLIKLARINDA KAVGA VERMESİNİN ÖNÜNÜ AÇMAK ANLAMINA GELİYOR.

Adiyaman'da bir tekstil fabrikası. Fabrikada, yasalara göre genç ama aslında nereden bakarsanız bakın bir çocuk işçi. Paketlemede çalışıyor, 16 yaşında, ismi Murat. "Çalışırken üzerinize giydiğiniz özel bir kıyafet var mı?" sorusuna "ben de onu diyecektim, yok. Ama olsa çok iyi olur, her gün ayrı giysi yetişmiyor, tek tip olsa herkes aynısını giyse..." diye cevap veriyor.

Bu yanıt karşısında bütün iş güvenliği soruları rafa kalkıyor. Zaten patronun suyu işçilere parayla sattığı, tuvaletleri çay ve yemek molaları dışında kilitli tuttuğu, içeride 10 dakikadan fazla kalan işçiye ceza verdiği fabrikada ne güvenliği?

**

-Suyu parayla alıyormuşsunuz, ne diyorsun buna?

-Patron o paralarla çocuk okutuyormuş.

Bu da aynı fabrikada çalışan 18 yaşındaki Zehra.

**

Çocuk işçilik engellenmelidir diyoruz. Lafı dolandırmadan, doğrudan. "Çocukların işgücü hayatına katılması insani değil ama..." diye başlayıp kapitalist sistemin seçeneksizliğine çıkan kimi ehlileştirici söylemlere sığınmadan.

Özellikle 2000'li yıllardan sonra Türkiye'de çocuk emeği ciddi oranda artış gösterdi. İlk yıllardaki artışın getirdiği tedirginlikle "ortadan kaldırmaya" dönük alınan önlemler yerini gün geçtikçe "çocuk işçilik gerçeğiyle yaşamaya alışma stratejilerine" bırakmaya başladı. "Yasak değil düzenleme" söylemleri ön plana çıkarıldı. Baş edilemez bir hale geldikçe de, bu akıl almaz sömürüyü şirin göstermeye dönük adımlar

atıldı, atılmaya da devam ediyor. Çünkü söz konusu yıllarda başta Suriyeliler olmak üzere göçmen nüfusun artışıyla birlikte saklanamayacak, sümen altı edilemeyecek kadar çok çocuk değişik iş kollarında çalışmaya başladı.

Türkiye'de 1 milyona yakın çocuk çalışıyor. Yasaya göre 16-18 yaş arası genç işçi sayılarına da eklersek bu sayı daha da artıyor. Bu artış çocuk emeğinin en kötü biçimlerinde yaşanıyor. İş cinayetleri çocukları da öldürüyor, çoğuna iş yerinde yemek verilmiyor, haftalık çalışma süreleri 60 saati buluyor, düşük ve düzensiz ücret ödeniyor.

Çocuk emeğinin en önemli nedenlerinden biri ailenin yoksulluğu kuşkusuz. İş bulamayan ya da elde ettiği ücretle geçimini sağlayamayan ailelerin çocukları çalışıyor: Tarımda, tekstilde, oto-sanayide... Çocukların sokakta dilencilik yapmasından ya da uyuşturucu bataklığına saplanıp kalmasından "bir meslek öğrenmesi" elbette daha tercih edilir oluyor. Ne de olsa çocuk işçiler aileye ekonomik katkı sağlıyor. Ancak kimse kazandıkları üç kuruşun neye yettiğini, neden çocukların çalışmak zorunda kaldığını, okula gitmek yerine

merdiven altlarında ömür tükettiklerini sorgulamıyor. "Öyleyse illa ki yasak değil düzenleme gerekiyor" diyor. Çünkü çocuk emeğinin yasaklanmasına dönük alınan önlemlerin ve uygulanan yaptırımların çocuklar ve aileleri için olumsuz sonuçlar doğu-

rabileceği gerekçe gösteriliyor. Üstüne üstlük bazı çocukların okul masraflarını karşılayabilmek için çalıştığı gerçeği göze batırılarak çalışma haklarının ellerinden alınmasının, eğitim haklarının da ellerinden alınması anlamına geleceği söyleniyor.

Sonuçta çocuklar çalışıyor, okula gidebilenleri kazandıkları parayı harçlık yapıyor; Adıyaman'daki fabrika sahibi fabrikadaki suyu çocuk işçilere satarak başka çocukları okutuyor, bu arada yoksulluk bir nebze olsun hafifletiliyor. Peki ya Murat? O da üzerine giyeceği ikinci bir kazağı aldığında saadet zinciri tamamlanmış olacak (!)

Bugün bu saadet zincirini ortasından ikiye kırmak için çocuk emeği sömürüsüne karşı durulmalı. Amasız, fakatsız...

ÇOCUK İŞÇİLİK YASAK YETER!

Ülkemizde 1 milyonu aşkın çocuk ağır ve tehlikeli işlerde çalışıyor. Bunların yarısından fazlası 400 TL altında para kazanıyor. Yoksulluk çocukların çalışmasıyla ortadan kalkmıyor.

İnşaatta, oto-sanayide, deri-sanayide, sayıcılıkta en çok da tekstilde...

çalışanlardır.

Çocuklar okula gitmek yerine atölyelerde, makine başında, ütü bandında kazanacağı üç kuruşun peşinde. İş güvenliği yok, öğle yemeği yok, servis yok; hastalık var, hakaret var, dayak var. Maaş günü gelince de 'sana bu kadar para yeter.' (!)

Şimdi bir defa daha soralım: çocukları çalıştırarak onlara iyilik mi ediliyor, kötülük mü?

Aileyi bu kriz günlerinde işsizlikten kurtardığını, çocuklara meslek edindirdiğini, hayır işlediğini söyleyen patronlar iyilik mi ediyor, kötülük mü?

Geleceğimiz olan çocuklarımızın hayatları üç kuruş parayla ölçülecek kadar değersiz değil. Gözünü kar hırsı bürümüş patronlar servetlerine servet eklesinler diye daha kaç çocuğumuzu bu bozuk düzenin karanlığına terk edeceğiz?

Ya aileler?

Anne-babalar kendileri iş bulamadığı ya da kazandıkları parayla geçinemedikleri için çocuklarını çalıştırmak zorunda kalıyor. Oysa yoksulluk her koşulda devam ediyor. Çocukların kazandığı para ne kirayı ödemeye yetiyor, ne faturaları...

Suçlu çocuklar değil, anne babalar değil, en büyüğünden en küçüğüne emekçileri sömüren, aileleri çocuğun kazandığı üç kuruştan medet umar hale getiren bu düzenin kendisi. Suçlu, gerici, yağmacı patronlar; patronlarla işbirliği halindeki siyasetçiler; çatırdayan bu düzeni elbirliğiyle ayakta tutmaya çalışanlar.

O zaman kavgamız bunlardır. Emeğimizi bitmek bilmeyen bir kâr hırsıyla, aç gözlülükle sömüren kan emicilerdir. Çocuklarımızı fason atölyelerle tarikat yurtları arasında çaresiz ve seçenezsiz bırakanlardır. Ailelere 'çalışmayıp da serseri mi olsun' dedirten, ülkemizin emekçi sınıflarını yaşama hakları olmadığına inandırmaya

Biz bu ülkede hayır işleyenlerin hangi amaçlarla hareket ettiğini iyi biliyoruz. Bu ülkede hayır işlediğini söyleyenler çocuklarımızı yurtlarında diri diri yakıyorlar. Ekonomik kriz bahanesiyle daha az işçiyi daha düşük ücrete çalıştırarak iş yükünü artırırlar. Erkekleri, kadınları, gençleri sigortasız, düşük ücretlerle, iş güvenliksiz çalıştırdıkları yetmiyor bir de gözlerini çocuklarımızı dikiyorlar. 'En az üç çocuk yapın' diyenler, zenginler daha fazla zengin olabilsin ve kalabilsin diye sokaktaki işsiz sayısını artırmaya çalışıyorlar. Bizler yoksulluğumuzdan kurtulmanın bir çaresi olarak çocuklarımızı atölyelere gönderirken onlar bu yoksulluktan güç alıyorlar. Gelin bu insanlık dışı düzene birlikte son verelim. Çocuklarımızın üzerinde tepinmelerine, ucuz işçi ordularını büyütmelerine izin vermeyelim. Gelin şu talepleri birlikte haykıralım:

- Çocuk işçiliğine göz yummak insanlık suçudur, bu suç cezalandırılmalıdır.
- Çalıştırılan çocukların okula yollanması, beslenmesi, sağlıklı kalması sağlanmalıdır.
- İşsiz anne ve babalara iş sağlanmalıdır.

Emekçileri Türkiye Komünist Partisi saflarında emeğin örgütlü mücadelesine katılmaya çağırıyoruz. Emeğimize, alın terimize insanlığımıza sahip çıkmak için.

Karanlığın güçleri, sömürücü asalaklar kaybedecek, emekçiler kazanacak!

Meselenin bir boyutu çocukların ol-
ması gereken yere, okullarına yollan-
masını sağlamaksa diğer boyutu da
Türkiye'deki işsizlik gerçeğiyle yüzleş-
mek. Bir yanı kapitalizmin bitmeyen
ucuz işgücü açgözlülüğüyse diğer yanı
hükümetin göçmen politikası.

Bu nedenle çocuk işçiliğinin engel-
lenmesi için örülecek bir mücadele çoc-
uk işçilere dönük hedeflenen somut
kazanımların ötesinde işçi sınıfının
kendi mücadele başlıklarında kavga
vermesinin önünü açmak anlamı-
na gelecek. İşçi sınıfını kendisi için
kavga etme hissine örgütleyecek kimi
hak ve taleplerden biri olacak, başka
hak ve taleplerin yolunu açacak.

Mevcut tabloyu kabullenen
her türden iyileştirme programının
kapitalizmin daha fazla sömürü arayışına kapı
aralamak anlamına geleceğini bilerek...

■ Gülçin Yamaç

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ

iletisim@tkp.org.tr tkp.org.tr TürkiyeKomunistPartisi tkp

BERLİN Mİ ANKARA'NIN KUÇAĞINDA,
YOKSA ANKARA MI BERLİN'İN OYUNCAĞI?

Emperyalist sistemde eller ve cepler fena karıştı

TÜRKİYE'DE YAPRAK KIMILDASA ALMANYA'NIN, VE TERSİ ALMANYA'DA YAPRAK KIMILDASA TÜRKİYE'NİN BİR YERLERİNİN KANAYABİLECEĞİNİ ARTIK BİLMEYEN YOK. TÜRKİYE, ALMANYA İÇİN ÖNCE BİR İÇ POLİTİKA UNSURUDUR. 3 MİLYONU AŞKIN TÜRKİYE KÖKENLİ BİR NÜFUS BU ÜLKEDE YAŞIYOR DİYE DEĞİL. BAŞKA NEDENLER DE VAR.

Federal Almanya Başbakanı Angela Merkel'in Türkiye'ye bir dış politika meselesi olarak değil, iç politika meselesi olarak bakmak zorunda kalması, işgüzarlığından falan değil. Bu, özellikle 1970'lerin başından beri somut bir gerçeklik. Epeydir böyle. Türkiye, dünya sistemi içinde birinci derecede ve özellikle de ekonomik altyapısı nedeniyle, önce Bonn-Berlin çizgisine bağımlı. Bu, büyük patron ABD'nin belirleyici rolünün inkarı anlamına gelmiyor. Ama Türkiye'de yaprak kimildasa Almanya'nın, ve tersi, Almanya'da yaprak kimildasa Türkiye'nin bir yerlerinin kanayabileceğini artık bilmeyen yok. Aynı şeyi ABD-Türkiye ilişkileri için söylemek mümkün değil.

Çiftlik sahibi ile maraba arasında "kâhya" duruyor yani ve bunun ilk anlamı herhalde şu: Türkiye, Almanya için önce bir iç politika unsurudur. 3 milyonu aşkın Türkiye kökenli bir

nüfus bu ülkede yaşıyor diye değil. Başka nedenler de var.

Ama şöyle veya böyle, AB'nin efendisi Berlin'in Ankara'daki dinci iktidarın gidişinden memnun olmadığı, hatta giderek huzursuzlaştığı ise artık herkesin bildiği bir sırı dönüştü. Angela Merkel, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dan hoşlanmıyor, SPD, Yeşiller, Sol Parti gibi diğer düzen içi bazı muhalif çevreler ise resmen nefret ediyor. Dertleri baskıcı "Erdoğan rejimi" falan değil, sadece bunun muhtemel sonuçlarının kendilerini yakabileceğini düşünmeye başladılar. O nedenle, 2002'den başlayarak 10 yıl öncesine kadar yere göğe koymadıkları bu büyük "demokrat liderden" şimdi nasıl kurtulacaklarını bilemiyorlar. Köprülerin atılma zamanı mı geliyor?

ANKARA NEFRETİ

Gerginliğin arttığı, sürtüşmelerin kırıcılaştığı rahatça ileri sürülebilir. Görünen köy ortada çünkü: Merkel'in ziyaretinden yaklaşık 36 saat önce ülkenin en büyük iki devlet televizyonunda, ARD ve ZDF'in en önemli iki haber programında, Erdoğan ve siyasetini yerden yere vuran iki haber yayımlandı. Bu başlı başına bir gösterge elbette. ARD'nin "Report Mainz" programında NATO'cu Türk subayların toplu ilticası, ZDF'nin "Frontal 21" adlı programında da Erdoğan'ın casusları ve ülkedeki Erdoğancılarının muhalifler üzerindeki şiddet kullanma girişimleri konu edildi. Aynı sıralarda Berlin'e Ankara'nın mülteci pazarlıkları üzerinden şantajda bulunduğu ve Alman keşif uçaklarının Suriye'de saptadığı görüntülerin, "Kürtlerle savaşta kullanmak için" Ankara tarafından ısrarla talep edildiği, buna da Berlin'in kafa tuttuğu basına sızdırıldı. Bu haberi önce Der Spiegel yazdı. Berlin'deki siyaset sınıfı ve onun hık deycisi demokrat Alman basını, bir konuda açık yürekli: Almanya için hiçbir dış politik sorun, Türkiye ile ilişkilerde olduğu kadar büyük bir rol oynamıyor. Ankara, adeta Berlin'de. Tabii tersi de doğru.

Buradan nasıl bir sonuç mu çıkar? İlk sonuç, Erdoğan rejimine karşı düzen içi muhalif hareketlerin en büyük dış merkezinin artık Almanya olduğudur. Can Dündarlar yatağı buraya boşuna sermediler herhalde. Büyük krizin eşitsiz ve bileşik gelişme yasası uyarınca hiç beklenmedik yerlerde beklenmedik sürtüşmelerle kendini görünür kıldığı, bunların bir biçimde denetlenmesi gerektiği anlaşılıyor. Neredeyse milyonlarca Müslüman mülteciyi ülkesine 2015'te tüm sınır kapılarını açarak buyur eden Merkel'in, siyasi geleceğinin şimdi Erdoğan'ın insafına kaldığını görmesi, Ankara'nın elindeki kozun büyüklüğüne bir işaret kabul ediliyor. Erdoğan ile hiçbir pazarlık yapmayacağını yakın çevresine çok sık yineleyen Merkel'in, şimdi Erdoğan gibi Almanca konuşulan dünyada adının önüne her fırsatta açıkça "despot" veya "diktatör" sıfatı yerleştirilen bir politikacıyla fazla samimi bir resim vermek istememesi anlaşılabilir. Türkiye, Alman siyaset sınıfının ve Alman

medya tüketicilerinin gözünde artık "otokrat bir devlet", parçalanmanın da eşliğinde, böyle bir siyasi birimle her yakınlık, özellikle seçim yılını da Alman klasik sağ için felaket denilecek sonuçlar verebilir.

ERDOĞAN VE MERKEL BİLMECESİ

İslam ve İslamcılık korkusunun tavan yaptığı ve İslam karşıtı bir parti olan AfD'nin tüm dengeleri bozmaya başladığı bir ortamda, bu nevezur rakiple Erdoğan'ın kucağındaymış görüntüsü verilerek mücadele edilemez. Merkel çok zor durumda. Erdoğan'ın yıkılmasını bekleye-

cek zamanı kalmadı.

Erdoğan ise Merkel kendisini vurmadan Merkel'i vuracağını görebildi. Almanya'daki AKP militanları da sokakları ısıtmaya kararlı bir resim veriyor. Bütün bunlar, "istikrar kraliçesi" Merkel için olumsuz notlar. Avrupa 2017'de, ağır seçim sınavları verecek. Fransa, Hollanda, Almanya, belki İtalya, Avusturya... Buralarda sağ popülizm, yeni bir tür faşizm olarak yükselişini sürdürüyor. İktidar arıyorlar. Klasik sağın mezarı kazılıyor.

İslamcı Ankara, Angela Merkel ve Federal Almanya için çoktan beridir kanlı bir tuzak. Nefretin aşka değil, aşkın nefrete

dönüştüğüne tanık oluyoruz. Demokrasi, işte...

Berlin inisiyatifi elden kaçırmamak için "Bu Türkiye yaşanmaz oldu" şımarıklığını solculuk olarak dünyaya yutturmaya çalışan kaçak sol liberal sürünün karizmatik unsurlarını kendisinde toplamaya mecbur. Can Dündar, taz, her çeşit Alman demokrat medyası vs... Bunlar kapitalizmi kurtarmak için muhalif Türkçeye yatırım yapmasın da Erdoğan'a mı yapsın? Erdoğan'ın kendisiyle birlikte kapitalizmi de çökerteceğini fark ettiler belki. Yeni bir zamana girdiğimiz anlaşılıyor.

En ufak bir hatada, bu işin sosyalizme varabileceğini ise, ne yazık ki, Türk ve Alman solcularından daha fazla Türk ve Alman zenginleriyle onların siyasi temsilcileri biliyor. Sosyalizmsizlik, bu cehenneme mahkûm olmaktadır. Berlin Ankara'nın, Ankara da Berlin'in cehennem zebanisi rolüne talip çünkü.

Derinleşen kriz ve birbirine karışan zebaniler arasından "Biz başka âlem isteriz" diyenlerin sıyrılıp sahneye el koyabileceği zamanlardan geçiyoruz. Devrimci durumun böyle sürprizleri de olur.

■ Osman Çıtsay

EN UFAK BİR HATADA, BU İŞİN SOSYALİZME VARABİLECEĞİNİ İSE, NE YAZIK KI, TÜRK VE ALMAN SOLCULARINDAN DAHA FAZLA TÜRK VE ALMAN ZENGİNLERİYLE ONLARIN SİYASİ TEMSİLCİLERİ BİLİYOR. SOSYALİZMSİZLİK, BU CEHENNEME MAHKÛM OLMAKTIR. BERLİN ANKARA'NIN, ANKARA DA BERLİN'İN CEHENNEM ZEBANİSİ ROLÜNE TALİP ÇÜNKÜ. DERİNLEŞEN KRİZ VE BİRBİRİNE KARIŞAN ZEBANİLER ARASINDAN "BİZ BAŞKA ÂLEM İSTERİZ" DİYENLERİN SIYRILIP SAHNEYE EL KOYABİLECEĞİ ZAMANLARDAN GEÇİYORUZ. DEVRİMCİ DURUMUN BÖYLE SÜRPRİZLERİ DE OLUR.

ABD'de işçi olmak

KAPİTALİZM BÜYÜYEN VE HAKKINI ARADIKÇA GÜÇLENEN İŞÇİLERİN BİRLİKTE DURMASININ, ÖRGÜTLENMESİNİN ÖNÜNE GEÇMEK İÇİN ÇOK ÇABALAMIŞTIR. İRKCİLİK KÖLELİĞİN KALDIRILMASINDAN YÜZ YIL SONRA KÖRÜKLENMEYE DEVAM ETMİŞ, BÖYLECE ARTIK KÖLE DEĞİL İŞÇİ OLANLAR BİRBİRİNE DÜŞMAN EDİLMİŞ, EMEKÇİ SAFLARINI BÖLMEK İÇİN TEKİL KURTULUŞ HAYALLERİ, KENDİ İŞİNİN PATRONU OLMA RÜYALARI ZİHİNLERE SOKULMUŞTUR.

Donald Trump, 20 Ocak 2017 itibarıyla ABD'nin 45. Başkanı oldu. İcraatları dünya çapında korku ve merakla bekleniyor. Dünyanın tek süper gücü olma iddiasındaki ülkesinde kapitalizm zorlu bir dönemden geçiyor. Hem kendi toplumuna hem de dünyaya söyleyebilecekleri çok sınırlı hale gelmiş durumda. Peki sizce böyle bir ülkede işçi olmak nasıl bir şey?

ABD, 19. yüzyılla beraber kapitalizmin en hızlı şekilde geliştiği ülkelerden bir tanesi. Kapitalizmin olağanüstü hızlı büyümüş olması aynı zamanda çok çeşitli sanayi dallarında Amerikan işçi sınıfının da büyüdüğü anlamına geliyor. Amerikan işçileri özel-

likle temel sınıfsal hakları için verdikleri mücadelelerle öne çıkmıştır. Bugün 1 Mayıs Birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak anılan günün kökeninde 1886 yılında ABD'nin Şikago kentine yaşanan ve Haymarket Olayı olarak bilinen, 8 saatlik iş günü taleplerine yapılan patron ve polis saldırısı vardır.

Kapitalizm büyüyen ve hakkını aradıkça güçlenen işçilerin birlikte durmasının, örgütlenmesinin önüne geçmek için çok çabalamıştır. Irkçılık köleliğin kaldırılmasından yüz yıl sonra köruklenmeye devam etmiş, böylece artık köle değil işçi olanlar birbirine düşman edilmiş, emekçi saflarını bölmek için tekil

ABD'deki Marksist Sosyalizm ve Kurtuluş Partisi militanı işçiler Trump karşıtı bir eylemde

Amerikan futbol oyuncusu Colin Kaepernick'in (ortada 7 numara) ulusal marş sırasında siyahi vatandaşlara karşı uygulanan polis şiddetini protesto etmek için başlattığı eylem kısa sürede yayılmıştır.

ABD'de emekçi kitleleri sisteme bağlamak için kullanılan popüler sporlardan birisi olan Amerikan futbolunda New England Patriots takımının gönüllü maskotu olarak görev yapan emekçiler...

kurtuluş hayalleri, kendi işinin patronu olma rüyaları zihinlere sokulmuştur. İşçi örgütlerinin yasal alanların dışına itilmeleri için çalışılmıştır. İşçi önderleri öldürülmüş, örgütlerin içine polis ajanları sokulmuştur. Burada ilk akla gelen örnekler arasında madenci işçi birlikleri olan "Molly Maguires" örgütünün çökertilmesi, ülke çapında büyük bir sınıf hareketi olma yolunda önemli bir adım olan "Teamster" taşıma sektörünün mafyatik bir örgüt haline getirilmesi, "Sacco ve Vanzetti" örneğinde olduğu gibi solcu işçi önderlerinin doğrudan öldürülmesi yer alır.

Göçmenler için fırsatlar ülkesi olarak pazarlanan ABD'ye geldiğinde göçmen işçiye ikinci sınıf insan muamelesi yapmış, vatandaşlık vaadiyle onu paralı asker olarak kullanmıştır. Ancak işine gelmediğinde de bu kişileri etnik kökenlerine göre ayrımcılığın öznesi yapmış, toplumsal manipülasyonlarda kullanmıştır. İkinci Dünya Savaşı sırasında ABD vatandaşı olan Almanlar, İtalyanlar ve Japonlar enternedilmiş, askeri kamplarda ikamete mecbur bırakılmıştır. Yıllarca açlık, sefalet, yokluk ve aşağılanmaya maruz bırakılan bu kişilerden resmi olarak özür dilenmemiştir. Günümüzde hâlâ yüksek öğrenim vb için gerekli maddi imkânlarla sahip olmayan gençler kendilerini silahlı kuvvetlere pazarlıyor, gittikleri deniz aşırı ülkelerden ölmeden dönebilirlerse sarsıntı dolu bir bellekle hayatlarına devam etmeye çalışıyorlar.

Er Jessica Lynch'in başına gelenler bunun ibretidir. Üniversite masraflarını karşılamak için orduya yazılan Lynch, cephe gerisinde istihkâmcı olarak Irak Sava-

1912 Lawrence Tekstil Grevi sırasında eylemci işçilere karşı ulusal muhafızlar patron lehine devreye girmiş ve 3 işçiyi öldürmüştür

şına dahil olur. 23 Mart 2003'te işgal için girdikleri Irak Ordusuna birliğiyle beraber pusuya düşürülünce esir düşer. Sivil bir hastanede tutulan Lynch'in kurtuluşu ABD medyası tarafından bir kahramanlık destanı olarak haberleştirilir. Lynch ülkeye döndüğünde söylenenlerin aksine Iraklılar tarafından işkence veya tecavüzle karşı karşıya kalmadığını, kendisinin de bir kahraman olmadığını söyleyecektir.

Bugün ABD işçileri ve emekçileri iki partili demokrasi sistemi yalanına hapsedilmiştir. Kendileri aç bile olsalar ülkelerinin dünyanın efendisi olduğu empoze edilen, milliyetçi duyarlılıkları, dinsel bağnazlığı artan bir atmosfere maruz bırakılan onlardır. Televizyon dizileri, popüler sporlar, uyuşturucu-fuhuş sektörü insanları ağına düşürmeyi ve sistemin içinde öğütmeyi beklemektedir. Ancak bütün bunlara rağmen ABD topraklarında

yaşayan milyonlarca insan, farklı deri renklerine, etnik kökenlerine bakmaksızın bir arada hakları için kavga edebiliyor, geçmişlerindeki şanlı tarihe bakarak çözümün işçi sınıfının elinde olduğunu

"Petrol!" adlı kitabını basmayı reddeden tekelere karşı bütün basım işlerini kendisi yüklenen yazar Upton Sinclair 1927 yılında bizzat kitabını satarken!

haykrabiliyor. Bu güzel insanları kâh McCarthy'ci cadı avına karşı dururken görüyoruz, kâh ABD ulusal marşını protesto ederken.

■ Ogün Eratalay

Okuma önerisi

Howard Fast, Özgürlük Yolu
Howard Fast, Suçsuzlar, Sacco ile Vanzetti
Upton Sinclair, Şikago Mezbahaları
Upton Sinclair, Petrol
John Steinbeck, Bitmeyen Kavga
John Steinbeck, Fareler ve İnsanlar
John Steinbeck, Gazap Üzümleri

Film önerisi

The Molly Maguires (Yönetmen Martin Ritt) 1970
İyi Geceler ve İyi Şanslar (Yönetmen George Clooney) 2005

FRANSA CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİNE HAZIRLANIRKEN

Komünistler örgütlenmeye çağırıyor

DÜNYA EMPERYALİST SİSTEMİNDEKİ ÇELİŞKİLER HIZLA KESKİNLEŞİRKEN, SİSTEMİN ÖNEMLİ BİR ÜYESİ FRANSA CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİNE HAZIRLANIYOR. KOMÜNİSTLER SEÇİMLERİ SINIF MÜCADELESİNİ GÜÇLENDİRECEK BİR FIRSAT OLARAK DEĞERLENDİRMEK İÇİN KOLLARI SIVAMIŞ DURUMDA.

Fransa Cumhurbaşkanlığı seçimlerine hazırlanıyor. Şu ana kadar iki aday kesinleşmiş durumda. Biri faşist partinin adayı Mairne Le Pen. Bir önceki yerel seçimlerde adından ciddi biçimde söz ettiren Front National (Milli Cephe), ABD seçimlerini Trump'ın kazanmasının ardından bu seçimlere daha büyük bir özgüvenle giriyor. Bir diğer aday ise Ekonomi Bakanlığından istifa ederek Hollande'a bayrak açan Emmanuel Macron. Macron Sosyalist Parti'nin bir adayı olarak değil, tüm kesimlerin adayı olarak seçimlere katılacağını ilan etti. Fransız Komünist Partisi'nin adayı ise büyük bir kaza olmazsa Méléchon olacak.

Seçimlere kısa bir zaman

kala Devrimci Komünistler Partisi ve Fransa Devrimci Komünist Partisi ile Fransa'nın dünü ve yakın geleceği üzerine kısa bir röportaj yaptık.

2016 yılını geride bıraktık. Bu bir yıl içerisinde Fransa'ya bakınca ne söylenebilir?

DKP- Fransa için, 2016 yılına işçi sınıfının işçi kanunuyla güvence altına alınmış olan kazanımlarının ortadan kaldırılması anlamına gelen El-Khomri yasasına karşı mücadeleler damgasını vurdu. Ordu da dahil olmak entegrasyon projelerinin hız kazandığı tüm alanlarda Avrupa çapında halkların direnişin

çerisinde olduğunu görüyoruz. Bu hoşnutsuzluk içerisinde devrimci güçlerin yokluğu kafa karışıklığına yol açıyor. Bu durum, ortaya çıkan hoşnutsuzluğu ele geçirmek ve asıl hedefinden çıkarmak için sermayenin hizmetinde olan Milli Cephe (FN) gibi unsurları ön plana çıkarıyor. Uluslararası alanda emperyalist bir güç olan Fransa'nın da içinde bulunduğu emperyalist sistemin merkezindeki çelişkiler sık sık karşıya karşıya gelişlerle birlikte şiddetleniyor.

FDKP- Bizim yani FDKP'nin programı uzun süren bir mü-

cadele birikimine dayanıyor. Bununla birlikte bugüne kadarki emperyalist çelişkilerin niteliği, niceliksel bir boyuta taşıyor: Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden çıkışı, Trump'ın ve onun içe kapanmayı hedefleyen programının seçilmesi, Türkiye siyasetindeki gelişmeler, ortaya çıkan yeni duruma Rusya'nın daha az tehlikeli olmayan hamleleri ve daha fazlası...

Fransa'da El-Khomri isimli çalışma yasasına karşı verilen direniş, sınıf sendikacılığının ölmediğini, küllerinden yeniden doğduğunu gösterdi.

Dünya büyük bir krize doğru sürükleniyor. 2017

yılında bu krizin daha da derinleşeceğini tahmin etmek zor değil. Kapitalist-emperyalist sistemin bu krizi içerisinde Fransa nerede duruyor?

FDKP-Daha önce söylediklerimizin arka planında krizin derinleştiğini fikrini paylaştığımız yatıyor. Fransa ABD'den sonra dünyadaki en saldırgan dördüncü büyük emperyalist güç. Silahlı birliklerini ihraç ediyor. Ancak ekonomisi kırılan bir yapıya sahip, bu yüzden sermaye ihracına öncelik veriyor.

DKP- Krizin büyüdüğü bizim için de aşikâr. SSCB'nin ve sosyalist kampın yıkılışından sonra kapitalizm neredeyse tüm dünyada kendisini baskın bir güç haline getirdi. Bu durum kapitalizmin iç krizlerinin üzerinin örtmesine izin veriyordu. Ancak emperyalist merkezlerdeki tansiyon yükseliyor. Dünyanın yeniden paylaşımı söz konusu. Savaş tam da bu kontrolü sağlamak için önemli bir yoldur. Emperyalizmin bugününü ve gerçekliğini

kavramak çok önemli. Eğer ABD büyük aktör olarak kalacaksa bu, gelişmekte olan Rusya ve Çin gibi emperyalist kuvvetlerle olan çekişmesine bağlı. Fransa bu çatışmada henüz taraf değil. Fransa Avrupa'nın birliğinin merkezindeki emperyalist güçlerden biri, özellikle de Afrika'da neo-sömürgeci bir güç olarak kendisini konumlandırmak istiyor.

2017 yılı aynı zamanda Fransa için seçimler yılı olacak. Seçimlerle ilgili öngörüleriniz nelerdir. Bu seçimler Fransa yurttaşları için ne vaat ediyor. Partinizin seçimlerdeki pozisyonu ne olacak?

DKP- Burjuvazinin denklemini çözmek hiç de kolay değil. Daha hızlı gelişmek sermayenin zorlayıcı ihtiyacı. Bunun için işçi sınıfının kazanılmış haklarını imha etti. Küresel düzeyde rekabet edebilmek için işçi sınıfının kazandığı ücretleri düşürmek ve onun direniş kapasitesini minimuma indirmek gerekir. Ancak El Khomri yasası üzerinden verilen mücadele büyük ve güçlü bir siyasi araniş olduğunu göstermiş oldu. Bu durumun mevcut sistemin değişmesi gerektiğine işaret ediyor. Ama nasıl ve kim tarafından?

Burjuvazinin siyasi güçleri halkın beklentilerine cevap vermek için kendilerini yeniden organize etmeye çalışıyor. Daha ileri gitmek için genişletilmiş bir sosyal taban bulmaları gerekiyor. Bu kolay değil ve cumhurbaşkanlığı seçimleri etrafında bu kadar fazla durulmasının nedeni de bu. Le Pen'den Mélenchon'a kadar tüm adaylar kendisini kapitalist yönetim içerisinde konumlandırıyor. Bizim Cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki tutumumuz ise sınıfın mücadelesini ilerletmesi üzerine kurulu. Partimiz, parti genel sekreteri ve aynı zamanda metal işçisi olan Antonio Sanchez ile seçimlere devrimci iddiaları taşımak için girecek. Özetle "sosyalist bir toplumu inşa etme iddiası taşımadan, kapitalizme karşı mücadele etmeden bir çözüm mümkün değildir" demek için seçimlere giriyoruz. Parlamento seçimlerinde de adaylarımız olacak ve örgütlenmelerimizi arttırmak için bir siyasi çalışma yapacağız.

FDKP- Cumhurbaşkanlığı seçimleri için seçilen her kim olursa olsun, sermayenin siyasetinin kazanacağını şimdiden söyleyebi-

Her iki parti de 90'lı yılların başında FKP içerisinde örgütlenen Komünist Koordinasyona dayanıyor. Bu koordinasyondan 2002 yılında Roland Perlican öncülüğünde "Komünistler" isimli oluşum, ardından 2004 yılında Maurice Cukierman öncülüğünde Fransa Devrimci Komünistler Birliği kuruldu. 2015 yılında ise, 'Komünistler' ile 'Fransa Devrimci Komünistler Birliği' düzenledikleri birlik kongresinde Devrimci Komünistler Partisi'ni kurdular. Bu birleşmenin temel motivasyonu ortodoks iki ayrı örgütün, Fransa'daki sınıf mücadelesine zarar verdiği, bu sorumluluk gereği tek bir Komünist Parti'de birleşmeleri gerektiği oldu. Ancak gerçek anlamda bir birleşme olmadığını yakın zamanda öğrenmiş olduk. DKP kurulduktan sonra eski Fransa Devrimci Komünistler Birliği üyeleri, siyasi ve örgütsel nedenlerle partiden ayrılıp yeni bir partinin kurulması için çağrı yaptılar. 22-23 Kasım'da Paris'te toplanan kuruluş kongresiyle birlikte Fransa Devrimci Komünist Partisi kurulmuş oldu.

liz. Sarkozy'nin eski başbakanı Fillon'un programı kendisi için oldukça dürüst: sosyal hakların daraltılması, haftalık çalışma saatinin 35'ten 48'e çıkarılması, 500 bin çalışanın işten çıkarılması, emeklilik yaşının 67'ye çekilmesi, zenginler ve sermaye için vergilerin düşürülmesi, kısaca geride kalan 5 yıl içerisinde iktidardaki sosyal demokrat partinin politik olarak sağında bir programla çıkıyor. Diğer adaylar ise, henüz daha bir şey söylememiş olsalar bile neredeyse aynı ekonomik ve toplumsal vaatlere sahipler. Mélenchon'un programı ise bir halk hareketinin önünü açacak içerikten bir hayli yoksun. Aksine işçi sınıfının çıkarları yerine küçük burjuvazinin çıkarlarını koruma eğiliminde. İşte tüm nedenlerden dolayı, işçileri partimizde sosyalizme örgütlenmeye çağırıyoruz. Parlamento seçimleri için ise aday çıkararak bu mücadeleyi sürdüreceğiz.

Geçtiğimiz yıl, Fransa'daki yerel seçimlerde Milli Cephe oylarını ciddi oranda arttırmıştı. Önümüzdeki dönemde aşırı sağın toplumsal kitle tabanı yaratması hatta Fransa'da iktidara gelmesi müm-

kün mü?

FDKP- Bir şeyi düzeltmemeye izin verin. FN yerel seçimlerde oylarını ciddi bir biçimde arttırmadı, sadece yüzdelik dilim içerisinde aldığı oran yükselmiş oldu. Bunu da sosyal demokrasinin karşısında mutlak bir ideolojik, politik ve örgütsel yokluk gösteren FKP ve Sol Parti sayesinde aldı. Buna rağmen, cumhurbaşkanlığı seçimlerinde FN'nin bir atılım riskini hafife alamayız. Anketler ilk turda %25'lik bir oranla önde götürceğini gösteriyor. Ama o zamana kadar bir çok şey değişecektir. Fransız burjuvazisi, hükümetin sorumluluklarını yerine getirmesi için bu kartı oynuyor. FN'nin programı Filon'un sendikal ve sınıf hareketine saldırı programıyla yabancı düşmanlığı ve demagojinin birleşmesinden oluşuyor.

DKP- FN sermayenin bir partisi. Ortaya koyduğu program bunu doğrular nitelikte. Milli cephenin bir diğeri görevi de halkın umutsuzluğunu ele geçirmek. Seçmen tabanı ise özellikle küçük ve orta burjuvazinin çeşitli katmanları üzerine kurulu. Biz FN ile onun bir sermaye partisini olduğunu bilerek ve bunu göstererek onlarla mücadele ediyoruz.

REFERANDUMDAN REFERANDUMA, 2010'DAN 2017'YE

TKP, hem solun hem ülkenin akıllı ve namusudur

BUNDAN ÖNCEKİ REFERANDUM 12 EYLÜL 2010'DA YAPILMIŞTI. MUHTEMELEN NİSAN AYINDA YİNE ANAYASADA DEĞİŞİKLİKLER KONUSU BİR HALK OYLAMASINA GİDİLECEKKEN ALTI BUÇUK YIL ÖNCE TKP'NİN POZİSYONU VE TAVRI NE ANLAMA GELMİŞTİ, HATIRLAMAKTA YARAR VAR.

AKP'nin gündeminde anayasayı değiştirmek hep vardı. Bu gündemin masaya sunumu ise hep demagoji yüklüydü. 2017 anayasa değişikliklerinde ülkenin genel ideolojik-politik iklimi de, değişikliğin bir yeni rejimin ilanını denemek anlamına geldiğini açığa çıkartıyor. Bugün Türkiye'de siyasi iktidar şeriatçı-faşist yüzünü gizlemiyor. Zaten istese de gizleyebilecek durumda değil.

2010 bu açıdan farklıydı. Referandum tarihinin 12 Eylül'e denk getirilmesi de, AKP'nin askeri rejimin anayasasından millet adına rövanşı alması olarak kayıtlara geçsin diyeydi! Bu noktanın üstünde çok tepinmeleri mümkün olmadı. Ne yapınlar, ellerinden gelmiyor, faşist faşistin üstüne tepinmiyor. Faşizme

giderken faşizmle hesaplaşmak yalan kalmaya mahkûmdur.

Ancak 2010 anayasa değişikliğinin sunumu böyle bir demokratikleşme iddiasına dayanıyordu. Kod adı "askeri vesayet kaldırılması" olan bu demagojik sunumun Ergenekon soruşturması ve davasına dayanan bir yakın geçmişi vardı. Bu paketin genel olarak Türkiye'de solun aklını ve coğrafyasını dağıttığını biliyoruz.

İstisnası Türkiye Komünist Partisi'dir.

TKP Ergenekon davasına dayanan soruşturmanın ilk işaretleri alındığında bunun bir tarihsel yalan olduğunu vurgulamış ve uyarıyordu.

AKP'nin hedefi Türkiye'yi demokratikleştirmek olamazdı. Ancak AKP İslamcı faşist rejimin önünü açarken eski rejimin topluma mal olmuş özelliklerini

hedef tahtasına koyarak işe koyulamazdı da. Keşfetmenin o kadar da zor olmadığı bir formül geliştirdiler. Eski rejimin en çürük, en sakil yanlarının yüzeysel eleştirisinden başlayacak, bu sayede solun "bile" desteğini alacaklardı. Ve tabii Kürt hareketinin...

TKP bu formülü kimsenin bilmediği bir enformasyon sayesinde çözmüş değildir.

TKP'nin bakış açısı, elindeki kriterler bu demagojinin geçmesine izin vermeyen cinstendi. Lenin'den beri biliyoruz, doğru sorunun ne olduğunu: Demokrasi mi dediniz, peki hangi sınıf için demokrasi, ona bakalım!

Özelleştirmeci, NATO'cu, emekçi düşmanı bir AKP'nin kendi deyimiyle asker vesayetinin yerine ne koyacağı ve neyi koyamayacağı açıktır. Sınıf kriterlerimiz yanılmamanın anahtarını

barındırır.

REFERANDUMDA NE YAPTILAR?

2010 referandumunda CHP hayır oyu verdi. CHP bu yazının konusu olmasın. CHP 2010'da geçen ay olduğu kadar bile "aktif" muhalefet yapmadı. Nedeni ideolojik ve sınıfsaldır. AKP'nin ülkenin eski dengelerini sarsmasını CHP'nin de bağlı olduğu sınıfsal güçler arzuluyordu. Türkiye sermaye sınıfı "dikkati çekilmiş" bir AKP'nin getireceği sınırlı değişiklikler sayesinde kapitalizmin kârlılığını arttıracığını, "piyasaların rahatlayacağını" düşünüyordu. Uluslararası sermaye bağımlı ülkelerin girmedik hücresi kalmasın istiyor ve bunun için "eski rejimlerin" demode olmuş katılıklarının yumuşatılmasını öğütüyordu.

Emperyalizm ulus-devlet refleksi-leri törpülenmiş, daha işlevsel bir Türkiye istiyor ve AKP'ye akıl hocalığı yapıyordu. Kürt hareketi katılıkların yumuşamasıyla, sermayenin güle oynaya gireceği kılcal damarların Kürt bölgesinde bakır bekliyor olmasıyla, Orta-doğu'da bir güç olmanın önünü açan bağlantılı olasılıklarla belirlenen bir yerde duruyordu. Kürt hareketinin, Türkiye'de Birinci Cumhuriyetin çözülmesi süreciyle kurduğu rezonans, solun aklını dağıtan temel parametre olmuştur.

Oysa TKP bundan üç buçuk yıl önceki Hrant Dink cinayetinin "Ergenekon tasfiyesi" adı altında gerici politik dönüşümün önünü açmaya hizmet ettiğini, failinin doğrudan AKP ve Cemaat'ten oluşan iktidar bloğu olduğunu ortaya atmıştı. Ermeni halkının acılarına yenilerini ekleyen gericilik, kendi organize ettiği tetikçileri bile feda etmemeyi gözetiyordu. Ama AKP'nin "propaganda dairesi" bu doğal refleksi bile "devletin içindeki faşist-Kemalist derin güçler" diye topluma sunmayı beceriyordu.

Burada solun genelinin ve Kürt siyasetinin AKP'den demokrasi bekleme son derece kritik bir fonksiyon görmüştür. Solda ana ideolojik doğrultu "yetmez ama evet" olmaya doğru gidiyordu aslında! 2009 öncesindeki ÖDP çizgisi büyük ölçüde bu çizgideydi. Solun başka kesimleri Kürt hareketine kendilerini bağlamışlardı. Bir diğer bölme ise ulusal sol adıyla çoktan deforme olmuş, Türkiye'de milliyetçi sağın emperyalizme karşı direniş örgütleyebileceği hayaline kendini kaptırmıştı!

12 Eylül 2010'da TKP, ÖDP, EMEP ve Halkevleri'nin birlikte hayır çağrısı yapmalarının tarihsel önemi vardır ve burada öncesi ve sonrasıyla bakıldığında kurucu ögenin bileşenlerden hangisi

olduğu açıkça görülmektedir. Tipik biçimde EMEP solda Kürt hareketiyle kurulan yanlış ilişkinin prototipiydi. ÖDP oradan geliyordu, HE'nin ise ÖDP'den kopuşunda böyle stratejik bir içerik belirginlik kazanmamıştı.

Türkiye Komünist Partisi sınıf temelli bir sosyalist devrim stratejisinin, solda Kemalizme ve Kürt hareketine meyleden eğilimlerin dışında bağımsız bir hat örülmesini gerektirdiğini savunuyordu. Referandumda Kürt hareketi boykot tutumu aldı. Bu tutumun AKP ile süregiden pazarlıklarda bir güç gösterisi anlamına geldiği açıktır. Kürt hareketinin stratejik çizgisi aslında evet demeye yatkınlık gösterirdi. Lakin AKP bloğunun içine bu şekilde dahil olmanın eli güçlendirmeye çok da yaramayacağı açıktı. Diğer yandan Kürt siyaseti evet-hayır ikileminde kendi içinden bayağı fire verirdi!

TKP SİYASETİNİ REFERANDUMA KİLİTLEMİŞTİ

Önümüzdeki Nisan ayında olması muhtemel referanduma giden süreçte TKP hayır kampanyasında kararlı, ilkeli, militanca mücadelesini sürdürecektir. Her inanılan dava bir ölüm kalım kavgasıymışçasına verilir. Öyle yapacağız. Elimizden gelenin fazlasını yani...

Ancak siyaset emekçi halkı herhangi bir durumda -hatta en kötü durumda bile- seçeneksiz bırakmamayı gözetmelidir. Referandumda evet çıkması durumunu ölüm olarak betimleyen bir siyaset, ölüm-kalım kavgası da veremez! Nedenlerden biri de şudur ki, devrimci siyaset kendi

TKP referandum sonucundaki olanağa işaret etmişti

TKP Siyasi Büro, 2010 referandumunu sonrasında yaptığı değerlendirmede yüzde 42,1 oranında hayır diyen kesimin sosyalizme örgütlenmesi olanağına işaret etmişti:

"Seçim hilelerini, propaganda döneminde başlayan seçim suçlarını bir kenara koyarsak, referandum sonuçları iki şeyi göstermektedir: Bir, AKP sağı kendi çevresinde birleştirmiştir, sağ AKP'de tekleşmektedir. İki, Türkiye'nin son 30 yılına damga vurmuş olan sağlaşma karşısında anlamlı bir direnç oluşmaktadır. Türkiye'nin geleceği bu direncin sosyalizme örgütlenmesine bağlıdır."

(...)

"Partimiz bir bütün olarak referandum sürecini sosyalistler, işçi sınıfı ve emekçi halkımız açısından kaybedilmiş bir mücadele olarak görmemektedir.

TKP, referandum döneminde AKP'ye ve onun temsil ettiği değerlere karşı oluşan direnç noktalarını önemsemektedir. Ülkenin geleceği bu direnç noktalarının güçlendirilmesine ve gerçek bir toplumsal, siyasal hareket olarak örgütlenmesine bağlıdır. Hayır! kampanyası buna dönük bir adım olarak örgütlenmiştir ve eksiklerine, yetersiz kaldığı noktalara rağmen sosyalistlerin önümüzdeki dönemde vereceği mücadelenin de anahtarını sunmaktadır."

Açıklamanın tam metni için <http://haber.sol.org.tr/soldakiler/tkpdn-referandum-aciklamasi-sag-akpde-birlesti-haberi-33297>

öz gücüne dayanır. Referandumda hayır sonucunu elde etmek ise bugünün sınıfsal ve politik dengelerinde ne TKP'nin ne de işçi sınıfının elindedir.

2010'da da durum benzerdi.

TKP her seçimi ve elbette referandumu bir fırsat olarak görür. Mücadele fırsatı, halkı aydınlatma fırsatı. Ve elbette örgütlenme fırsatı. 12 Eylül 2010'un ertesinde ancak daha örgütlü bir işçi sınıfı olası kazanımına sahip çıkmayı sürdürür veya yaşanan yeni kısmi gerilemeyi geri püs-

kürtecek bir güce sahip olabilir.

Aynı şey bugün için de geçerlidir. Nisan ayında referandum tarihi geldiğinde TKP ve işçi sınıfımız bugünkünden daha örgütlü olmalıdır. Örgütlenmiş olmalıyız ki, hayır çıkartabilmişsek mücadeleyi gericiliği püs-kürtmeye doğru sürdürebilelim. Örgütlenmiş olmalıyız ki, bütün çabalarımıza karşın evet çıkmışsa gericilik zaferinin tadını çıkartmasın...

■ Aydemir Güler

İŞÇİ SINIFI GÜÇLÜDÜR

SARAYLAR YIKAR,
DİKTATÖRLER DEVİRİR
SÖMÜRÜYE VE
GERİCİLİĞE
SON VERECEK
OLAN ODUR

